

QuickScan Flora en fauna

Nieuwe Offemweg-Beeklaan te Noordwijk

Rapport nr. 20180105
Februari 2019

Taharo

Ecologisch advies
Valleiweg 51
30911 DB Rhenen
www.taharo.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding	2
Werkwijze QuickScan flora en fauna	2
2 Planbeschrijving	3
Ligging van het plangebied	3
Huidige situatie	3
Toekomstige situatie	4
3 Toetsing gebiedsbescherming	7
Wettelijke gebiedsbescherming	7
Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid	7
4 Toetsing beschermde houtopstanden	9
5 Toetsing soortbescherming	10
Vogels	11
Vleermuizen	12
Grondgebonden zoogdieren	12
Reptielen	13
Amfibieën	13
Vissen	14
Ongewervelde dieren	14
Vaatplanten	14
6 Conclusie	16
7 Samenvatting	17
8 Geraadpleegde bronnen	18

1 Inleiding

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging, om woningbouw te kunnen realiseren, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Om-trent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de huidige natuurwaarden is op 18 januari 2019 van circa 14.00 – 15.30 uur door een ecooloog van Taharo¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan.

De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betroffen: zwaarbewolkt, met een zuidenwind van 2 Bft, 4,0 °C en geen neerslag. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van 'expert judgement' nagegaan welke beschermde planten- en diersoorten voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

¹ Taharo is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010).

De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

2 Planbeschrijving

Ligging van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Nieuwe Offemweg-Beeklaan te Noordwijk in het zuidelijk deel, aan de rand van de dorpskern. Volgens de topografische kaart van Nederland kaartblad 30F (schaal 1:25.000) zijn de coördinaten van het midden van het plangebied $X = 090.753$, $Y = 471.589$.

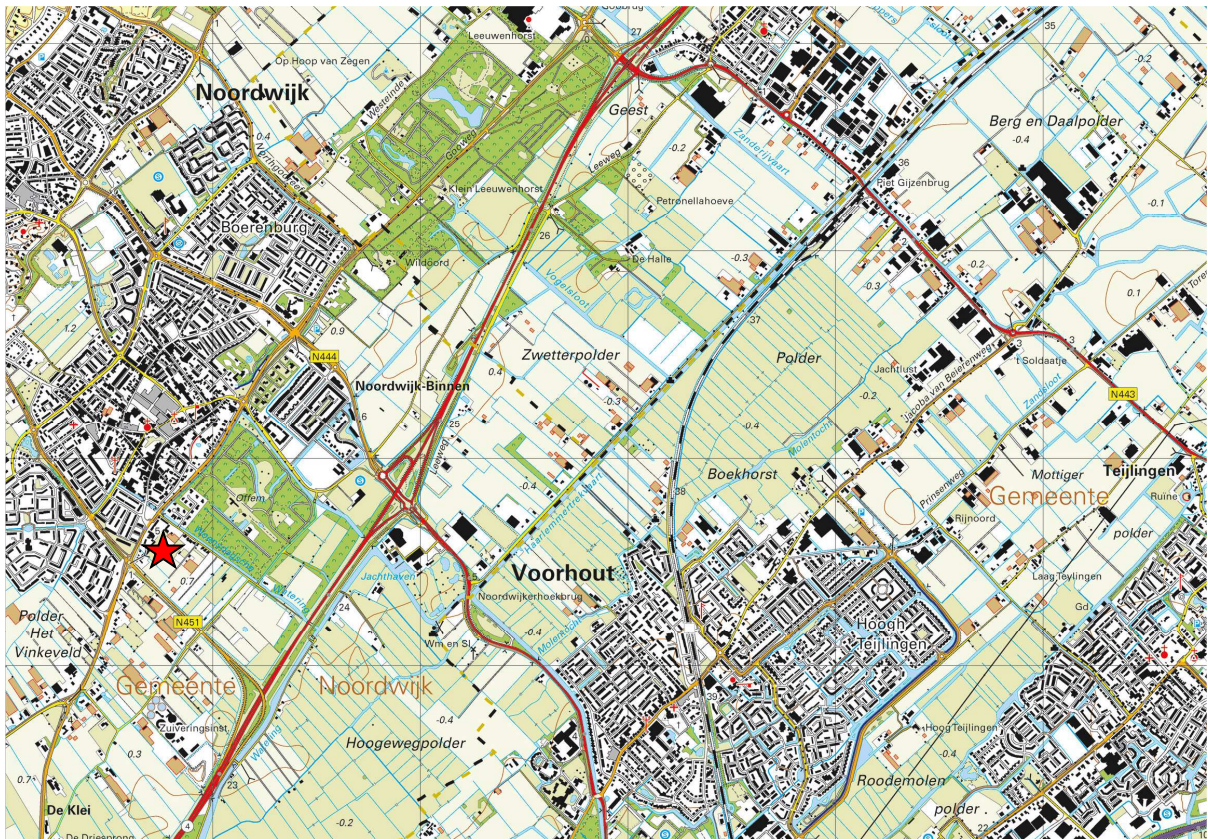
Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1. Luchtfoto met het plangebied rood omlijnd.

Huidige situatie

Het plangebied betreft een al enkele jaren braakliggend terrein aan de rand van Noordwijk. Er staan een paar containers op het plangebied maar verder is het perceel onbebouwd. In het noordelijk deel is wat hogere houtige beplanting aanwezig, voor de rest bestaat de begroeiing vooral uit ruw gras, riet en bramen. Aan de zuidoostkant van het plangebied ligt een in aanbouw zijnde woonwijk, waarvan een groot deel al gerealiseerd is en waarvan een deel nog in de steigers staat. Luchtfoto 1 geeft deze wijk als braakliggend weer met ingetekend de geplande, en grotendeels reeds gerealiseerde bebouwing.

Figuur 2. Topografische kaart plangebied (rode ster).

Er zijn binnen het plangebied geen watergangen aanwezig. Er is een sloot ten zuidoosten van het plangebied, en een dichtgeslibde sloot aan de zuidwestelijke rand van het plangebied. Figuren 4 t/m 13 geven een impressie van het plangebied.

Toekomstige gewenste situatie

Het planvoornemen betreft de realisatie van 36 grondgebonden woningen. Hiervoor zal vegetatie verdwijnen en er zal grondverzet worden gepleegd. Figuur 3 geeft een impressie van de toekomstige gewenste situatie.

Figuur 3. Impressie van de toekomstige gewenste situatie

Figuur 4. Entree van het plangebied, aan de noordwestkant, direct achter een timmerbedrijf. Foto genomen richting het zuidwesten.

Figuur 5. Zicht op de entree van het plangebied aan de zuidwestkant, met langs het pad een bouwkeet. Foto genomen richting het noordoosten.

Figuur 6. Zicht op het noordelijk deel van het plangebied. Foto genomen richting het noordoosten.

Figuur 7. Zicht op het noordelijk deel van het plangebied. Foto genomen richting het noordoosten.

Figuur 8. Zicht op het noordwestelijk deel van het plangebied, met op de achtergrond een bomenrij die de grens van het plangebied markeert. Foto genomen richting het westen.

Figuur 9. Deel van het plangebied in het midden van het plangebied. Hier staan enkele lage boompjes/hoge struiken in de ruigte. Foto genomen richting het noorden.

Figuur 10. Centraal deel van het plangebied.

Figuur 11. Centraal deel van het plangebied.

Figuur 12. Centraal deel van het plangebied.

Figuur 13. Rietkraag aan de zuidwestkant van het plangebied, langs en in de dichtgeslibde sloot.

3 Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

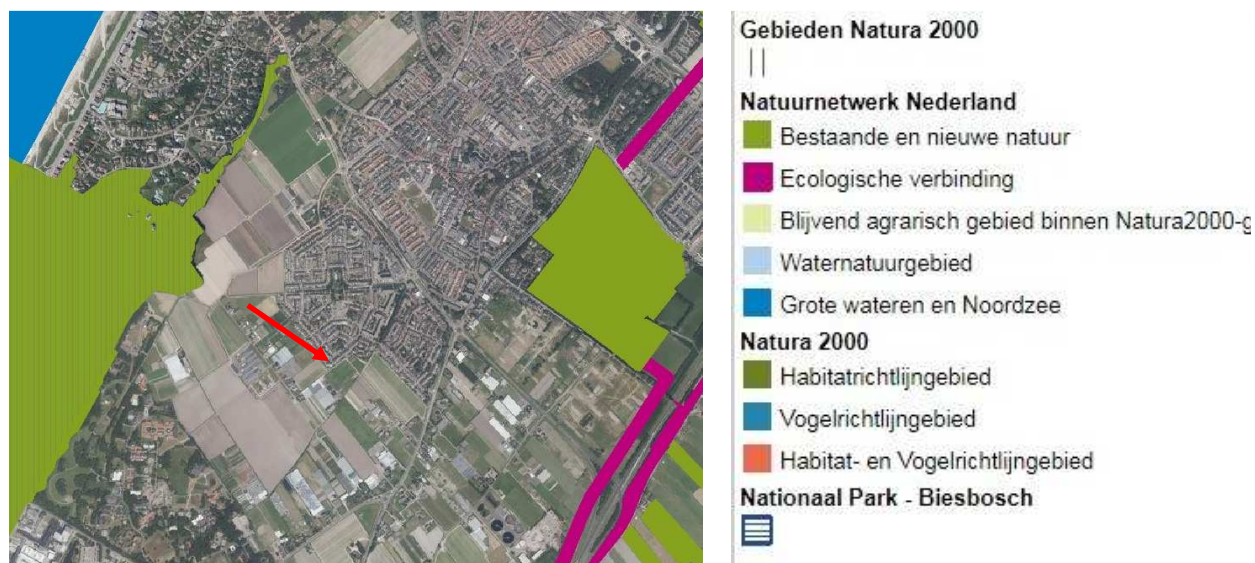
De Wet natuurbescherming heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkserwijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde wettelijke beschermde natuurgebieden zijn Natura 2000-gebied Coepelduynen op 1,2 km afstand en Natura 2000-gebied Kernnemerland-Zuid op 2,5 km afstand (zie figuur 14). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Daar de voorgenomen ontwikkeling de nieuwbouw van circa 36 grondgebonden woningen betreft op een momenteel braakliggend terrein, is er mogelijk sprake van een netto toename aan stikstof door verkeersbewegingen. Een toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied is daarmee niet geheel uit te sluiten. Dit zal nader onderzocht moeten worden door middel van een berekening in Aerius Calculator.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (zie figuur 14). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

Figuur 14. Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden, de rode pijl geeft de ligging van het plangebied weer.

4 Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien het plangebied zich binnen de bebouwde kom bevindt en er geen volwassen bomen binnen het plangebied aanwezig zijn, is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

5 Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wnb)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wnb)
- Vogels (artikel 3.1 Wnb)

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de eerste categorie (art. 3.10 Wet natuurbescherming) met een lichte toets verleend. Voor de tweede en derde categorie geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat

deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Aanvullende informatie vanuit bronnenonderzoek

In 2016 is door ingenieursbureau Tauw in de directe omgeving van het plangebied, een nader onderzoek uitgevoerd, naar aanleiding van de bouw van de zuidoostelijk gelegen, aangrenzende woonwijk in aanbouw. Het rapport hiervan is in januari 2017 verschenen. Hierbij is eveneens het, in deze Flora en Fauna quickscan beschreven, plangebied meegenomen in hun onderzoeken. Het onderzoek van Tauw betrof de boommarter, vleermuisen, vogels met jaarrond beschermde nesten, rugstreeppad en kleine modderkruiper. Hun bevindingen waren, dat het door hen beschreven plangebied, en dus ook het in deze Flora en Fauna quickscan beschreven plangebied, en de directe omgeving hiervan geen onderdeel uitmaakt van het leefgebied is van de boommarter, jaarrond beschermde vogels, rugstreeppad of de kleine modderkruiper. Daarentegen is, aangrenzend aan de noordzijde van hun plangebied (Woensdagse Watering), een belangrijke vliegroute van de gewone dwergvleermuis en watervleermuis aangetroffen. Deze Woensdagse Watering ligt echter op ruime afstand van het in deze quickscan beschreven plangebied.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn rond het plangebied een houtduif, enkele koolmeesjes en een paar vinkjes waargenomen.

In de nabije omgeving (op 0-1 km afstand van het plangebied) zijn waarnemingen bekend van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zoals boomvalk, sperwer, buizerd, en gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten zoals gierzwaluw en huismus.

Het plangebied kent geen permanente bebouwing en is om die reden niet geschikt voor gebouwbewonende vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus of gierzwaluw. Er zijn eveneens geen hoge bomen met grote takkennesten, of holtes aanwezig. Binnen het plangebied zijn voor overige vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals genoemde roofvogels, geen geschikte nestplaatsen aangetroffen. Het plangebied is in principe wel geschikt als foerageergebied voor roofvogels, het ligt echter zo goed als volledig ingesloten in bebouwing en recentelijk gepleegde nieuwbouw (zie fig. 1). Het plangebied ligt in die zin te stedelijk, en ingesloten binnen de bebouwing van het dorp om te kunnen fungeren als essentieel foerageergebied voor roofvogels als buizerd, sperwer, boomvalk et cetera. Dit is in het verslag van het onderzoek van ingenieursbureau Tauw uit januari 2017 bevestigd.

Subconclusie

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status, of een beschermde status vanuit lokale bescherming, verloren. Bij het werken langs de slootkant aan de zuidoost- en zuidwestkant van het plangebied kunnen mogelijk wel nesten verloren gaan of verstoord worden, die niet jaarrond zijn beschermd. Er kunnen eveneens niet-jaarrond beschermde nesten verstoord worden in de opgaande houtige beplanting. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen in de directe omgeving van deze sloten of in de houtige beplanting buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een verlaat broedgeval (bijvoorbeeld van een meerkoet) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of nabije omgeving (0-1 km) zijn vanuit de NDDF waarnemingen bekend van diverse soorten vleermuizen, o.a. gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. Alle soorten vleermuizen zijn Europees beschermde soorten, hiervoor geldt geen provinciale vrijstelling. Er zijn geen gebouwen aanwezig die geschikt zijn voor gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis of laatvlieger. Er zijn eveneens geen bomen aanwezig met holtes of loszittend schors, wat de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen uitsluit. Er zijn geen bomenrijen of watergangen aanwezig die eventueel als essentiële vliegroute kunnen fungeren. Het plangebied is te open om te kunnen fungeren als essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

Dit is ook bevestigd door het onderzoek van ingenieursbureau Tauw, uit 2017.

subconclusie

Er zijn binnen het plangebied geen verblijfplaatsen, foerageergebieden of vliegroutes aanwezig van vleermuizen. Negatieve effecten op vleermuizen zijn op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als veldspitsmuis, konijn, egel etc. kunnen gebruik maken van het plangebied. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

In de omgeving van het plangebied komt de niet vrijgestelde boommarter, bunzing, hermelijn, damhert en eekhoorn (Wnb-andere soorten) voor. Er is echter geen geschikt habitat voor de boommarter en eekhoorn binnen en rondom het plangebied aanwezig. Voor kleine marterachtigen zoals bunzing en hermelijn, en voor het damhert ligt het gebied te stedelijk om te kunnen fungeren als essentieel leefgebied.

Ook dit is door het nader onderzoek van Ingenieursbureau Tauw in 2017 bevestigd.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON komt in de omgeving van het plangebied de zandhagedis (Wnb-Hrl) voor. Beschermde soorten reptielen zoals de uit de omgeving bekende zandhagedis zijn, gezien het aanwezige ongeschikte habitat, niet te verwachten binnen, en in de buurt van het plangebied. De waarnemingen hebben betrekking op het buitengebied en natuurgebieden in de buurt. Negatieve effecten voor reptielen zijn dan ook op voorhand uit te sluiten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Bij ruimtelijke ontwikkeling geldt voor deze soorten een provinciale vrijstelling. Binnen het plangebied kan incidenteel een dergelijke soort, zoals bijvoorbeeld de gewone pad, worden aangetroffen onder losse stenen of stammetjes.

Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad (Wnb-Hrl) bekend. Het plangebied zelf bevat echter geen opervlaktewater. In de directe omgeving is wel een sloot aanwezig, deze sloot is echter steil en begroeid. Voortplantingslocaties van de rugstreeppad kenmerken zich over het algemeen als wateren die zich in de pioniersfase bevinden: ondiepe, meestal geheel vegetatieloze, meestal tijdelijke watertjes. Voorbeelden zijn volgelopen greppels, regenplassen en karrensporen (rijsporen in het algemeen). Daarnaast zijn voortplantings-plaatsen ook te vinden in vennen en ondergelopen graslanden en in duinplassen. In akker- en graslandgebieden plant de soort zich voort in enkele dagen geleden geschoonde sloten, dus sloten die door het schonen weer in de pioniersfase bevinden. De sloot aan de zuidoostkant van het plangebied, en de dichtgeslibde sloot die begroeid is met riet, voldoen hier niet aan, en zijn om die reden niet aan te merken als voortplantingsplaats van de rugstreeppad.

Het landhabitat van de rugstreeppad kenmerkt zich door dat de rugstreeppad zich ingraaft in vergraafbare bodems, in of ze schuilen onder elementen zoals tegels, pellets of

tractorbanden. In de winter dienen de verblijfplaatsen vorstvrij te zijn. De overwinteringslocatie dient boven het grondwater gelegen te zijn. Het plangebied is niet vorstvrij, en is ongeschikt als winterverblijf. Er liggen op het plangebied geen losse tegels, banden of andere losliggende elementen waaronder de rugstreeppad kan schuilen. Ingenieursbureau Tauw heeft in 2017 tijdens het nader onderzoek geen rugstreeppadden aangetroffen.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen.

Het is echter wel mogelijk dat tijdens de werkzaamheden de juiste omstandigheden worden gecreëerd voor de rugstreeppad. Deze soort staat bekend om zijn vermogen om nieuw leefgebied te koloniseren. Om dit te voorkomen wordt geadviseerd tijdens de werkzaamheden de langdurige opslag van los zand en langdurige (met name in het voorjaar) aanwezigheid van ondiepe plassen te vermijden.

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het plangebied kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Beschermde ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten libellen of vlinders. Daarbij biedt het plangebied geen geschikt (voortplantings)habitat voor deze soortgroepen. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de beschermde schubvaren en de muurbloem (Wnb-andere soorten). Beide beschermde soorten vaatplanten zijn kenmerkend voor kademuuren, stadsmuren, kasteelmuren. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Om die reden is de aanwezigheid van beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

waark het gehele plwaarbij ook dit plangebied is meegenomen. een rapport verschenen is waarin dit plangebied meegenomen is, en waarbij geconcludeerd werd dat

Conclusies

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Met betrekking tot de rugstreeppad dient, om kolonisatie tijdens de werkzaamheden te voorkomen, de opslag van zand voor langere tijd, en het ontstaan van ondiepe plassen (met name in het voorjaar) te worden voorkomen.
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Daarnaast zal met betrekking tot het onderdeel Natura 2000, middels een enkelvoudige Aerial-berekening, inzichtelijk moeten worden gemaakt of er sprake is van een significantie toename van de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Vervolgonderzoek ten behoeve van het NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) is bij dit plan verder niet aan de orde.

6 Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Ten aanzien van broedvogels zonder jaarrond beschermde nesten dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten.
- Met betrekking tot de rugstreeppad dient, om kolonisatie tijdens de werkzaamheden te voorkomen, de opslag van zand voor langere tijd, en het ontstaan van ondiepe plassen (met name in het voorjaar) te worden voorkomen.
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Verder heeft de voorgenomen herontwikkeling, gezien de aard van het plan waarbij het effect van het aantal verkeersbewegingen naar verwachting hooguit zeer beperkt zal toenemen, redelijkerwijs geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde gebieden. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde.

7 Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Nee	Plangebied buiten broedseizoen bouwrijp maken of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaats	Nee	Nee	-	-
	Foerageerhabitat	Minimaal	Nee	-	-
	Vliegroutes	Minimaal	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel.
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 1,2 km	Mogelijk	-	Geen externe versturende factoren
Natuurnetwerk Nederland	ca. 1,0 km	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

8 Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden/ European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Tauw. 2017. Nadere onderzoeken Offem-zuid te Noordwijk. Onderzoeken naar boomarter, vleermuizen, jaarrond beschermde vogels, rugstreeppad en kleine modderkruiper.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- www.zuid-holland.nl (NNN en beschermde gebieden in Zuid-Holland)
- <http://pzh.b3p.nl/viewer/app/NNN> (grenzen beschermde gebieden)